

1 De Sahara als scheidslijn

Na Azië is Afrika het grootste werelddeel. In Noord-Afrika wonen blanke Afrikanen. Ten zuiden van de Sahara wonen volken met een donkere huidskleur.

In **Marokko** woonden lang geleden alleen Berbers, maar de Arabieren veroverden het land. Zij wonen nu in de grote steden. Meer dan de helft van de Marokkanen woont in de stad. De meeste Berbers wonen in de bergen. Het platteland is te droog voor landbouw. De oogst is meestal net genoeg om te kunnen eten. Kinderen moeten helpen op het land, daarom gaan ze weinig naar school. Er zijn veel **analfabeten** in Marokko.

Veel Marokkanen werken in het buitenland. Deze **gastarbeiders** sturen geld naar hun familie in Marokko.

Steeds meer Europese toeristen gaan in Marokko op vakantie. Dat levert geld en werk op voor de bevolking.

Egypte heeft een bijzondere en oude cultuur, zoals de piramides. Toeristen komen ook om te duiken in de Rode Zee.

De bevolking van Egypte groeit erg snel. Veel mensen wonen in de steden langs de **Nijl**, bijvoorbeeld in Cairo. De Nijl levert water voor irrigatie, de grond is daar heel vruchtbaar. Nu proberen mensen ook woestijngrond geschikt te maken voor landbouw door irrigatie.

In **Kenia** is het warm en er zijn twee regenperiodes. Het land is vruchtbaar. Er worden koffie en thee, bloemen en groenten verbouwd. In Kenia leven veel arme mensen. Een kleine groep mensen is heel rijk, bijvoorbeeld Europese eigenaren van grote kwekerijen. Of mensen die een bedrijfje hebben voor toeristen. In de wildparken leven olifanten, neushoorns, buffels, leeuwen en jachtluipaarden.

In **Nigeria** wonen verschillende stammen. Deze stammen hebben vaak ruzie om godsdienst of olie. In de bodem van Nigeria zit veel olie. De winst gaat niet naar de bevolking, maar naar de regering. Als de regering geld geeft, gaat dit alleen naar de stamleiders, en die houden het geld vaak zelf.

2 Kijken naar Afrika

Miljoenen mensen zijn in het verleden vanuit Afrika als **slaaf** naar Amerika vervoerd om te werken op de plantages. Vooral het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, België en Portugal hadden kolonies in Afrika. Ze verbouwden koffie, cacao, pinda's en katoen op plantages.

De Europeanen hebben in Afrika de landsgrenzen bepaald. Daarvóór hadden de volken hun eigen gebieden. De nieuwe grenzen liepen soms dwars door het woongebied van een volk. In één land werden vaak volken met verschillende talen en godsdiensten samengevoegd.

De Afrikaanse bevolking werd rond 1960 weer zelf de baas. Soms kwam er een **burgeroorlog**: een oorlog tussen twee volken in één land.

De vele burgeroorlogen zorgen voor grote problemen. Mensen vluchten naar buurlanden en komen terecht in **vluchtelingenkampen**. Veel kinderen groeien op zonder ouders.

In **Rwanda** leven de Hutu's en de Tutsi's. Toen de Belgen de baas waren, waren de Hutu's in de meerderheid, maar ze werden slecht behandeld. Toen de Belgen het land verlieten, vermoordden de Hutu's veel Tutsi's. De gevluchte Tutsi's in de buurlanden vormden een leger en voerden oorlog. Hutu's en Tutsi's proberen nu samen te leven, zonder geweld.

Veel Afrikanen leven op het **platteland** in zelfgebouwde hutten, zonder elektriciteit of stromend water. Zonder machines werken ze op het land of ze hebben wat vee. Velen trekken naar de sloppenwijken in de stad, maar daar is niet genoeg werk.

Er zijn ook bijzondere volken in Afrika. **De Toareg** leven in de Sahara. Ze trekken met hun vee door de woestijn, van oase naar oase. **De Masai** leven op de savanne van Kenia en Tanzania. Wanneer het voedsel voor het vee in een gebied op is, trekken ze verder. In het tropisch regenwoud leven kleine mensen: **de Pygmeeën**. De mannen jagen op wild. De vrouwen zoeken noten, vruchten en honing.

3 Wijzer over Zuid-Afrika

In Zuid-Afrika zijn verschillende landschappen en klimaten: van **woestijn** (de Kalahari), **steppe, savanne, Middellandse Zee-klimaat** tot het **hooggebergte**, waar het erg koud is in de winter.

In de zestiende eeuw was Zuid-Afrika een kolonie van Nederland: **de Kaapkolonie**. De oorspronkelijke bewoners, zoals de Bosjesmannen en de Zoeloes, hadden in hun eigen land niets meer te vertellen. De blanke regering maakte een wet: **de apartheidswet**. Er kwamen aparte scholen, restaurants en woonwijken voor blanke en voor zwarte mensen. Blanke mensen waren rijk en hadden goede banen. Zwarte mensen waren vaak werkloos en arm.

Nelson Mandela kwam op voor de rechten van zwarte mensen in Zuid-Afrika. De blanke regering liet Mandela oppakken. Hij zat 27 jaar gevangen op Robbeneiland. In 1990 kwam hij vrij. De apartheidswet werd afgeschaft. Mandela werd in 1994 de eerste zwarte president van Zuid-Afrika.

Mensen in Zuid-Afrika worden gemiddeld niet ouder dan 50 jaar. 1 op de 9 mensen in Zuid-Afrika heeft **aids**. Veel mensen krijgen aids doordat ze niet veilig vrijen. Er zijn medicijnen waardoor je langer kunt blijven leven als je aids hebt, maar die medicijnen zijn voor veel Afrikanen te duur.